ԱՏԱՐԻ ԹԻՒ 50 — 1924

LIBANAN
QUOTIDIEN ARMENIEN
Place des Canons
Rue d'Italie No. 9
Directeur Responsable
M. ADJEMIAN

Պատասխանատու Տնօրէն
Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Բաժին	Տարի	Կէս տար.
Տեղական	250	125 ս.գ.
Սուրիա	300	150 »
Արտասահմ.	100	50 ֆր.
Սերիա	6	3 Տոլ.

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԹԱՓԹ
4
ՀՈԿՏ. 1924

ՀԱՍՑԷ. Red. «Libanan»
BEYROUTH (SYRIE)

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ — لبنان — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՅԱՍԷՐՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

ՏԳԵՂ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հայասէրներու Միջազգային Համագումարը բացուեցաւ Սեպտ. 1ին։ Ինչպէս ծանօթ է, բոլոր պրպտոր Ջանքերը եւ մամուլի մէջ յարուցուած վէճերը անզօր մնացին մեր տարբերութիւնները այս հաւաքոյթը ձախողեցնելու համար, որ նորութիւն մը չէր երբէք, քանի որ ամէն տարի տեղի կունենար ան։ Այս տարուան հաւաքոյթին նորութիւնը այն էր միայն որ, քիչ մը աւելի լայն գտնուած էր մասնակցողներու շրջանակը, խորհրդակցութեան հրաւիրուած ըլլալով նաեւ հայ ազգ. իշխանութիւնները, հանրային հաստատութիւնները, կուսակցութիւնները եւ զանազան անհատներ։ Համագումարին կը մասնակցէին բացի Օսմ. Իմպերիոյ հայասէրներէն, Եմերիկայի, Պելժիոյ, Ֆրանսայի, Ընկլիոյ հայասէրներէն շատերը եւ հայասիրական հաստատութեանց ներկայացուցիչները, Յունաստանի պատուիրակները եւ Մարսէյլի, Ղեքսանդրիոյ, Սկլանիկի ազգ. իշխանութեանց պաշտօնական ներկայացուցիչները։

Կը մասնակցէր նաեւ Հ.Հ. Պատուիրակութիւնը, եւ աւելի քան տասնեակ մը հայ հանրային գործիչներ, գրողներ եւ զանազան հաստատութեանց վարիչներ։ Իրենց մասնակցութիւնը բերած էին նաեւ Մերձաւոր Արեւելքի ամերիկ. Նպաստամատոյցի համաժողովին անդամներէն շատեր, որոնք իրենց խորհրդակցութիւնները աւարտած էին արդէն Օգոստ. 29ին, ուր Հ.Հ. պատուիրակութեան փոխ նախագահը՝ Ը. Խատիսեան տպաւորիչ ճառ մը խօսեցաւ, հայի. հարցին, հայ գաղթականներու տեղափոխութեան եւ այլ հարցերու շուրջ։

Հայասէրներու համագումարին կը նախագահէր Ծերունի եւ Ծանօթ փրոֆէսէօր Նովիլ։

Նախագահը ժողովը բանալով, քանի մը խօսքով պարզեց հայասէրներու եւ այս համագումարին նպատակը։ Ինչպէս առանձին տեղեկագրով եւ թերթերուն ուղղուած յայտարարութեամբ ալ ճշդուած է Պ. Նովիլ յայտնեց թէ ժողովին նպատակը ուրիշ բան չի ձգտիր, բայց եթէ գաղթականութեան եւ որբերու օգնութեան հաստատելու, գործ ու ապաստան ճարելու եւ զէթ նուազագոյն կրթութիւն մը ու դաստիարակութիւն մը տալու, առանց կողմնակի, քաղաքական կամ ազգային ներքին հարցերու միջամտելու։ Այս առթիւ ուրիշներ ալ խօսք առին եւ ցաւ յայտնեցին որ աւելորդ թիւրիմացութիւններ ստեղծուեցան, եւ խնդիրը մինչեւ հոն հասաւ, որ միջազգային այս կազմակերպութիւնը որ տարբերեալ ի վեր կը գործէ հայ ժողովուրդին օգնութեան հասնելու համար, կուսակցական անտեղի վէճերու առարկայ եղաւ։

Խիստ ծանր եւ անխորժ տպաւորութիւն ձգեցին կարդ մը ռամկ. եւ համայնավար անհատներու կողմէ ղրկուած նամակները որոնցմով կը յայտնէին թէ իրենք չեն ուզեր գործակցիլ հայասէրներու այս համագումարին եւ զէմ են անոր, նկատելով որ ան հայ քաղաքական կուսակցութեան մը ազդեցութեան տակ կը գտնուի ու կը գործէ։

Պրիւքսէլի հայ գաղութի ներկայացուցիչ Պ. Միհրդատեանց, քանի մը անվայել դիտողութիւններ ըրաւ օրակարգի շուրջ, եւ պ դեց որ բոլոր հայ կազմակերպութիւնները, Պատրիարքարանները, ինչպէս նաեւ Հայաստանն ալ իրենց ներկայացուցիչները պէտք է ունենան այս ժողովին մէջ, ուր կան 50 հազար հայեր Կովկաս փոխադրելու նման հարցեր, որոնք քաղաքական են եւ հասկցուց թէ «Հայերը հայկական զատ չունին» եւ «Հայասէրները պէտք չէ շահագործեն մեզ»։

Հայասէրներու ընկերութեան քարտուղար Պ. Վրաֆթ Պօնար, շատ մեղմ կերպով Ջանաց լուսաբանել թէ՝ ներկայ ժողովի նպատակը գերազանցապէս օգնակար ըլլալ է հայ գաղթականներուն։

Պ. Միհրդատեանց կրկին պնդեց եւ աւելի ունեցան միջամտութիւններ։ Միջադէպը որ գէշ տպաւորութիւններ ձգեց օտարներուն վրայ, վերջ գտաւ Հ.Հ. Մարսէյլի ներկայացուցիչ Պ. Միրզաեանցի ճշդաբանութիւնով։

Բայց այս բոլորին վրայ «Լեման քաղեց», ինչպէս կ'ըսեն, ծանօթ դրագէտ–հրապարակագիր եւ «Դանրային գործիչ» Պ. Ը. Զօպանեանի նամակը, որ եկաւ ցոյց տալու մեր հանրային կեանքի ներքին փտութիւնը։

Մէջ ազգը թէեւ փակուեցաւ, բայց ժողովի դէշ տրամադրութիւնը մնաց մինչեւ վերջը։ Ժամանակ է որ մեր աղտոտ շապիկները մեր մէջ լուանք եւ մեր տգեղութիւնները չի ցուցադրենք օտարներուն, մանաւանդ այնպիսի ժողովի մը որ ամէն ազգէ ներկայացուցիչներ կան։

Դիշեր ժամանակին բացուեցաւ ժողովը եւ տեւեց չորս օր։ Ընտրուեցան չորս յանձնաժողովներ, որոնք իրենց բանաձեւերը պատրաստելով համագումարի նիստին ներկայացուցին։ Այդ բանաձեւերը միաձայնութեամբ քուէարկուեցան եւ ժողովը փակուեցաւ։

1.– Կրթական յանձնախումբը կը բերէր առաջարկ մը, որով կը թելադրէր բոլոր հայասէրներուն որ միջոցներ ձեռք առնեն հայ երախաներուն, պատանիներուն ազգ. դաստիարակութիւն մը տալու եւ միջնորդելու բոլոր կառավարութիւններու մօտ, որ հովանաւորեն Հայերու կրթական գործը։

2.– Գաղթականական յանձնաժողովը կը գտնէր որ հայ գաղթականութիւնը պէտք է մնայ իր այժմեան գտնուած տեղիին մէջ, որ օգնութեան գործը պէտք է շարունակուի, որ իր բուն հայրենիքը, Հայաստան տեղափոխելու գործը պէտք է մնայ լաւագոյն հողի վրայ, եւ հայթայթել նիւթական բաւարար միջոցներ, որպէսզի տեղափոխութիւնները չդժբախտանան։

5.– Փրոփականտի յանձնաժողովը կը գտնէր որ պէտք եղած չափով հայկական դատի համար պէտք եղած փրոփականտ եղած չէ, որ ամէն օր պէտք է գրուի եւ խօսուի ու ծանօթացուի Հայը օտարներուն որոնք շատ կողմերով ծանօթ չեն մեր ժողովուրդին։

4.– Տօքթ. Էֆիսիսի առաջարկով որոշուեցաւ հիմնել դիւան մը այս վերջին տասը տարուան հայկական պատմութեան փաստաթուղթերն ու իրողութիւնները ի մի հաւաքելու եւ հրատարակութեան տալու համար։ Ծրագիր (Ը. Յ.)

ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ԼԱ ՓԷՐՐՕՆԷՅԻ ՃԱՌԸ

ԹՈՒՐՔՕ—ՍՈՒՐԻԱՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԸ

Դաշնագրին մէջ ինչ որ Ֆրանսայի կը վերաբերի առակս ձգուած կամ ոանակոխուած է։ Յայտնի է թէ Թուրքերը ինչ վերաբերում ցոյց կուտան օտարականներու հանդէպ։ Արդէն մահմետականներու օրէնքը օտարականին կեանքին ապահովութիւնը չերաշխաւորեր, ոչ ալ անոր ազատութիւնը։

Սուրիոյ սահմանագլխի խնդիրը դեռ կը մնայ առկախ։ Կաթոլիկ պաշտպանութիւնը խնդրոյ առարկայ չէ այլեւս։

Ձեմ ուզեր ըսել թէ դաշնագիրը չի վաւերացուի, բայց պէտք է նախ բանակցութիւններ սկսին Թուրքերու հետ մեր շահերը պաշտպանելու համար։

Որպէսզի մեր կատարած աշխատանքը լրջութենէ զերծ չըլլայ, դաշնագրին իւրաքանչիւր յօդուածը պէտք ենք տարալուծել։ Դո՞ չեմ ուզեր ձեր համբերութիւնը չարաչար գործածել (խօսեցէք, խօսեցէք) պիտի փափաքէի միայն քննել Գիր բանայի եւ Սուրիոյ համար ընտրուած կացութիւնը սահմանագլխաւորելու հնարաւորութեան։

Թուրքօ Սուրիական սահմանագլուխը շատ յարակ է, դաշնագրին երրորդ յօդուածին առաջին պարբերութեան եւ 1921 հոկտ. 20ի Ֆրանքօ Թուրք համաձայնութեան վեցերրորդ յօդուածին մէջ։

Բայց երկու դիւանագիտական աղտեր Սուրիոյ սահմաններուն վրայի ինչպէս մեզի փոփոխութիւններ մտցուցած են։ Առաջինը 1920 դեկտ. 23ի Ֆրանքօ բրիտանական եւ երկրորդ 1921 դեկտ. 20ի Անկիւրիի համաձայնութիւնները։

Բաւական է դիտել տալ ամենէն առաջ թէ Սուրիա այսօր կը գտնուի իր հարուստ հողամասերէն կորստուած վիճակի մէջ. Արիւրտիան Աղլիկիա եւ Մուսուլի նահանգը։

Այս կը յիշեմ 1920ին, արտաքին գոր. յանձնախումբին մէկ նիստը, ուր մենք ցոյց կուտայինք վարչապետին (Միլլրան) որ եկած էր մեզ տեղեակ պահելու բանակցութիւններէն, այն կարեւորութիւնը որ ունէր Սուրիոյ այն հողամասը, որուն բնակչութեան մեծամասնութիւնը Թուրք չէր, այսինքն ոչ թէ միայն Աղլիկիան, այլ Սիհոնի լեռնային գաւառը։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Երկար ատեն Եւրոպայ եւ մասնաւորապէս Ռուսիայ եւ Կովկաս Անդրկովկասի մէջ ապրած, թատերական ասպարէզին սիրահարներէն մէկը որ ժամանակէ մը ի վեր Սուրիոյ մէջ կը գտնուի, մեզի ղրկած է հետեւեալ շահեկան յօդուածը Սուրիահայ թատերական կեանքի մասին, որը թատերական գրագէտներու ուշադրութեան կը յանձնենք։

Պատերազմին ունեցայ ժամանակս իմ իմ քանի մ'անգամներ ներկայացուցանելու Սուրիոյ մէջ ներկայացումներ տարբեր Հայ տրամ—Օրէրէթ կոչուած խումբի ներկայացումներուն։

Լրագրական յայտարարութիւններու եւ յայտագիրներու մէջ հաճուրածաճօք եւ յայտնի առուեստագէտներ, առաջինը Կով կասահայ, երկրորդը Պոլսահայ։

Ինչպէս կորակեն մեր Ռուսահայ գրագէտները, «աւամ'ի երաշներով, հովերով տարուած խեղճ'ակ բեմական հիւանդները, ո՛չ եղել է եւ ո՛չ ալ պրոփլինին»։

Իսկապէս զուրկ բարոյական հրահանգիչ յատկութիւններէ բարոյականութեան խարխուլ հիմերու վրայ հաստատուած այս կազմակերպութիւնը իր անդրանիկ ներկայացումով ինքնաքայքայումի ախտանիշերը բացորոշակի ցուցադրեց Պէյրութի թատերական սեմին վրայ։

Գեղարուեստասէրս՝ որ շրջած է շատ մը երկիրներ այլազան պարագաներու բերումով, մասնաւորաբար Ռուսաստանի Մոսկուայի գեղարուեստական թատրոնը յաճախած և ականատես եղած եմ հոն տրուած փայլուն ներկայացումներուն որոնք իսկապէս անմրցելի են գեղարուեստական աշխարհին մէջ։

Այցելած եմ նաև Անդրկովկաս—Կովկաս, թատերասէր արուեստագէտներու կեդրոնը Թիֆլիզ և շքեղ փայլովը բեմական կեանքի շուքը աւելցնող մեծ Օշէրան յաճախած և բաժին ունեցած եմ հայ—տրամադիր դերասանական ընկերութեան արթիստականի ներկայացումները տեսնելու և ծանօթանալու հայ բեմին ամենակարող ուժերուն հետ, որոնց մէջ են տիկիններ Սիրանուշ Մայուրեան, Արուսեակ Ոսկեան, Եսամիկ Եայլն. ինչպէս նաև դերասաններէն Պ. Աբելեան Զարիֆեան, Արմէնեան, Սեւումեան, Համօ Խարաչեան, Շահխաթունեան եայլն եայլն։

Ծանօթ եմ նոյնպէս Պոլսահայ թատերական խումբին և կեանքին, և մասէն յարաբերութիւն ունիմ իր աշքառու արուեստագէտներուն հետ, որոնցմէ են Տիկնայք Էլիզ Կովան, քոյր Ֆէլէկեաններ պ. Վահրամ Փափազեան, չի յիշելով անոնք որ դառն և անսոյլ յիշատակներ թողլով մեզմէ յաւէտ հեռացան։

Ընդհանրապէս Ռուսիոյ և Պոլսոյ հայ թատերական իրականութեան մէջ երբէք բաղդը չունեցայ հանդիպելու Սուրիոյ մէջ գործող հանրածանօթ այն յայտնի դերասան Բ. Աբովեանի և Պոլսահայ անուանի դերասանուհի Պէդրիս Եկէկեանի հետ. որոնք մեծ բիւրեներ բեմադրելով մեծ համբաւներու տիրանալու սին փառասիրութիւնը կը անուցանեն։

Նշանաւոր աշուեստագէտ մը երբէք ինքզինքը նշանաւոր չի կրնար, որովհետեւ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

ԵՒ ԼՕԶԱՆԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Ֆրանսական կառավարութիւնը Լօզանի դաշնագիրը վաւերացնելով ստորագրող պետութիւններու մէջ համաձայնութեան ուղեգիծը իր վախճանին հասուց:

Իսկ դաշնագիրը դարձնող յանձնաժողովը թուրք հանրապետ. կառավարութեան անվերջ յորդորումներուն եւ առարկութիւններուն լիովին գոհացում տուած ըլլալու գոհունակութիւնը վայելեց:

Որովհետեւ թուրք վարիչները գոհ չեն, սակայն, եւ իրենց արդար պահանջին համապատասխան բացայայտ կէտեր կը մատնանշեն, որոնց կարգին է սահմանագծումներուն հարցը:

Այսպէս թրքական տեսակէտը ներկայացնողներու ժամուն կը սպառնան թուրքիոյ սահմաններուն վրայ նոր սրբագրութիւն մը.

Հազարաւոր թուրք հայրենակիցներու օտար տիրապետութեան տակ մնալը իրենց ազգային զգացումներուն համար վիրաւորիչ հանգամանք մ'ունի:

Մնաց որ Ազգայնական հարցը հանգուցեալ նախագահ Wilsonի ընդգծած տասնչորս էական պայմաններէն մին է, որ պէտք էր անաչառ կերպով նուիրագործուէր Լօզանի դաշնագրով:

Պոլսոյ եւ նոյնանուանը Անատոլի թուրք մամուլը այդ առթիւ խստիւ կը քննադատէ դաշնագիրը եւ Ֆրանսական քաղաքականութիւնը:

Թուրք թերթ մը «Ալթուն Եօլ» մտացածին անհիմն տարաձայնութիւններու վրայ հիմնուելով չի քաշուիր անպատկառօրէն ամբաստանել Սուրիոյ Ֆրանսական իշխանութիւնները որոնք՝ 180 000 հայ գաղթականներ բերեր են Հալէպի ու շրջականներու մէջ, եւ կը ջանայ թուրք հանրային կարծիքը գրգռել եւ օտար շրջանակները խաբել իր անհիմն յայտարարութիւններով՝ իբր թէ Սուրիոյ Ֆրանս. իշխանութիւնը զէնք բաժնած ըլլայ 30,000 հայերու եւ Տէր—Զօրի վրայ յարձակում գործելու համար զանոնք շարժման մէջ դրած ըլլայ:

Հիմնովին ճշմարտութենէ զուրկ այս զրպարտիչ լուրերուն ոչ ոք հաւատք կ'ընծայէ.

Այս նենգ սպրդումները, որով կը փորձեն կերպով մը խուսափիլ իրենց յանցաւորութիւններէն եւ օգտագործել Եւրոպ. պետութիւններուն անյիշաչարութիւնը որը յաջողութեան ոչ մէկ երաշխիք մը ունի.

Այս պատուաւ առած են անիրաւուածի երեւոյթ մը, եւ կը փորձեն հաւատացնել թէ զրկուած են իրենց հայրենակից թուրք տարրը ազգ. մանտային տակ հովանաւորելու իրաւունքէն;

Այս կարգի դղորդուկ զանգատներ եւ ոչ մէկ պարագայի տակ ամենադոյզն ազդեցութիւն մ'բաց չպիտի ունենան վաւերագրը ստորագրողներու արտօր ու խղճին վրայ:

Բացայայտ է որ վերոգրեալ առարկու պատճառաբանութիւններով կ'ուզեն նոր կցումներ ընել իրենց հողամասին:

Պատմութիւնը սակայն որոշապէս ցոյց տուած է թուրք տարրին աշխարհակալական եւ բռնապետական անյագ ձգտումները:

Երբ չկրցան, նմանապէս ապաստանեցին իրենց ծայրերու ժողովուրդներուն. որոնք սակայն, Եւրոպական պետութիւնները դէմ մը դրած պատերազմի նախօրեակին հրապարակային ցոյցերով արտայայտեցին:

Հակառակ Էնվէր փաշայի բուռն ջանքերուն պարտուեցան Աֆր. Տրիպոլիի մէջ Իտալացիներէն, եւ նոյն դառն փորձը կրեցին Պալքաններու մէջ եւ նորէն չը դադրեցան, ընկալեալ սովորութիւններով իրաւունք պահանջելէ:

Արեւելեան հարցին շուրջ Եւրոպական պետութիւններու կայացուցած որոշումներուն մասնաւ ալ մէջ անհամաձայն է գրաւած՝ եւ այս անգամ ալ զուցէ իրենց շարունակական աղօթքին շնորհիւ է որ յաջողեցան իրենց կորսնցուցած հողին մեծ մասը նորէն տէր դառնալ:

Համաշխարհային պատերազմին յետոյ ալ մենք համոզուած ենք Թրքական մտնոյն գիտնականական գործունէութեան նշանակին.

Օսմանեան կայսրութեան յետոյ Եւրոպական դաշնակիցներու նուաճումներուն մէջ ապրելով վտանգաւոր, աշխարհագրին եւ ազգովին խաղաղ ապրելու համար բաւականաչափ հողամաս մը խնդրեցին. բայց երբ Եւրոպայի հզօրներէն մեծամասն աջակցութիւնը ապահովեցին, վանեցին յոյները Իզմիրէն, գրաւեցին Պոլիսը, եւ Ֆրանսան պարտաւորեցին եա դառնալ Կիլիկիայէն:

Բաշխակերտած քաղաքական իրենց այս յաջողութիւններէն ի վերջոյ կզզան նաեւ հայոց դաշնագիրը ստորագրող մեծերէն, եւ կը պահանջեն որ 100,000էն աւելի հայրենակիցներու իրենց հողանքին տակ ապրելու բաղձանքը նկատի առնուի:

Սահմաններու սրբագրութեան առարկութիւնը պարզապէս իրենց յատուկ նենգամտութիւն մ'ըն է որուն տակ թաքնուած են հողամասեր կցելու ունայնամտութիւնը. որուն յաջողութիւնը անհաւանական է, քանի որ իրենց ըմբռնումը սխալ եւ տիրապետութիւնը պահանջող ժողովուրդ մը չկայ Սուրիոյ մէջ եւ նոյն իսկ թուրք տարրն ալ այսօր յօժարակամ նոյնացուցած է իր շահերն ու տեսակէտները Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ազգաբնակչութեան շահերուն հետ:

Մինչ որ սոյն կարգի տրամադրութեան պահանջքները Եւրոպական պետութիւններու կամքածնութիւնը ներշնչելէ եւ անոնց թշնամանքը իր վրայ հրաւիրելէ զատ ոչ մէկ հանգամանքի կը ծառայեն:

Թուրք հանրապետութեան շահը կը պահանջէ չի շօշափել եւ չանդրադառնալ նմանօրինակ հարցերու շուրջ:

Շարունակութիւն Ա. էջ Գ. սիւնակէն

հետեւ պէտքը չունի անոր արդէն, ինքն իսկ թատերական կեանքին մէջ յայտնի է և արժանի գնահատման:

Արուեստագէտ մը եթէ կուսակցական համոզումներով և այլ և այլ դաւանական նկատումներով է որ պիտի գնահատուի, աւելի լաւ է որ պատուիրեալ հեղինակ այն միջավայրէն ուր կուսակցական շարժումութիւնն ու նոյն գոյութիւնը կը տիրապետէ:

Որովհետեւ արուեստագէտը և բուն արուեստը ընդհանրական է, ան չի ճանչնար ոչ ազգութիւն և ո՛չ ալ դաւանանք:

Իսկ գալով ինքնակոչ և չոկ սրին և թաղերով մնած արուեստագէտներու. անոնք միշտ յուսախաբութեան նախօրեակն է որ կը քալեն, տանջելով իրենց խիղճն ու հոգին:

Օրինակ առնենք աչք չլայնող ունքամներով Պէյրութի բեմին վրայ իրենց ցուցադրած մէկ ներկայացումը «Շիլլէի Աւազակները»:

Ըստ սովորութեան ներկայացման գիշերը առաջին անգամ աթոռ մը գրաւող հանդիսատեսը ես եղայ. իմ հետաքրքրութիւնս այդ համբաւաւոր դերասաններու և իրենց կատարելիք դերերը մօտէն տեսնել և ուսումնասիրել էր:

Դժբաղդաբար անուանի դերասաններէն մէջտեղ չ'կար, և ես ուշի ուշով հետևեցայ միայն համբաւաւոր դերասանին դերակատարութիւններուն:

Վարագոյրը երբ բացուեցաւ ճշմարիտ յուսախաբութիւն մը ալեկոծուեցաւ, բռնուեցայ, ոչ բեմական զարդարանք. ոչ պահանջուած և զովարժանուած յատկութիւնները դերակատարութեան մէջ:

Խեղճ. Շիլլեր, այդ տառապանքն ալ պիտի քաշէիր. խաչուեցար դո՛ւն ալ, ինչպէս յամծին համ. մաս չարաչար խաչուող «Նէյլջպերն» Հալէպի մէջ:

Կը փափաքէի որ, վայրկեան մը կենդանանայիր և գլուխ անձամբդ ականատես ըլլայիր այն չարաչար չարչարանքին որը դրչդ և մտքովդ պատկերացնելը անհնար եղաւ:

Եւ տեսնէիր, քու սրբազան գործիդ անկումը որը համբաւաւոր գործին կողմէ կատարեալ խեղկատակութեան վերածուած էր:

Նա աններեւակայելի ճիգ մը կ'ընէր ֆը րանցի գծուարին դերին մէջ երեւնալու. բայց խաբուած հասարակութեան առջեւ անոր սուտերն անգամ չի կրցաւ պատկերացնել:

Ի՞նչ անկապ պարումներ, և տարօրինակ յիմարական դէմքի ծամածռում......

Արուեստի կատարեալ խորտակում. Արուեստին բովանդակ նորութիւններն գիտակ, լուրջ հաղեբաններ միայն կրնան նշմարել անոր բնորոշ և նուրբ գաղտնիքը. և ո՛չ թէ արուեստէն անգէտ հասարակութիւնը:

Արուեստագէտը որ չի կրնար տիրապետել այն լեզուին՝ որով հրապարակ կ'ուգայ. այդ իր առաջին սխալն է, ուրեմն նախ պէտք է ուսումնասիրել և կանխապատրաստել ու հրապարակ գալ:

Այդ օրուան «Շիլլերի» ներկայացման մէջ, եթէ փոքրիկ մխիթարական կէտ մը կար, ան ալ անծանօթ երիտասարդ դերասան պ. Կ. Խաչիկեանի այդ օրուայ առանձնած դժուարին դերին մէջ չէն գալու համար թափած ջանքերն էին, որուն համար շնորհաւորելի է:

Զանցէ անցած պահուն որոշեցի բաժ մը մնալ առանձնանց. հետաքրքիր էի համոզուիլ այդ մարդուս տեղւոյն մէջ ալ ներկայացուած կազմակերպողներ կայի՞ն թէ ո՛չ:

Մտնելով ռայկական ճաշարան մը պատին վրայ նշմարեցի պատկառելի réc-lame *մը մեծ կնոջ մը պատկերովը, շրջապատուած անհական մեծ ու պզտիկ պատկերներով:*

Հետաքրքրուեցայ. և տեսայ որ ծրագիրները բաւական յաջողէր էին. որոնք վրայ խոշոր ազդեցութիւն մը գործեցին:

Հարցուցի ճաշարանապետին թէ՝ —այս ինչ ռէքլամ է, պատասխանեց թէ՝ —հայ տրամ—օրէրթի խումբը «Դամակեան Սուրբ» պիտի ներկայացնէ:

Բուռն հետաքրքրութիւնս արթնցաւ. իմ վաղեմի բարեկամ Տէր Գրիգորեանի «Դամակեան Սուրբ» որը՝ ինչպէս բարոյական մեծ արժէք մը կը ներկայացնէ, նա մանաւանդ այս միջավայրին համար,

Բիէսը՝ բուն Հայկական ընտանեկան կեանքէ առնուած. վասնզի տարազին գիծեր պատկերացնող և հայ կնոջ բարձր բարոյականի արժէքը բնորոշող հազուագիւտ ընդունութիւն մըն էր:

Բարեբաղդաբար այդտեղ միայն կրցայ տեսնել յայտնի դաղտնադարը դերասանուհին որը՝ հրապարակ պիտի գար իր բեմական առաջնորդին բոլոր կատարելութիւններուն և արուեստին ցայտուն հազուագիւտ երանգներովը և իրեն շռայլուած գովասանքներու իսկական ապացոյցը պիտի տար:

Վարագոյրը բստ բարի սովորութեան ուշացաւ, յայտնի արուեստագէտուհին լուրջ ականատեսի մը աչքին առջև նետմացաւ....:

Սրտիս խորէն ցաւ զգացի, ինչ տեսնեմ, տաճկական բեմին ալուան ատամանէ նատեսակէտն ու վատթարագոյն կարգին էին, որ կը տիրապետէին հայ Ազգ. Նշանակ բեմին վրայ:

Բեմանկ., պատոց. բի՛ր նոլկանք:

Ահա ինչեր կը պատկերացնէր բեմը:

Ըստ իս հայ բեմի նախապայմանն մէջ մկրտուելէ յետոյ միայն պէտք է դուրս գայ հայ արուեստագէտը, հայ բեմը պէտք է ծառայէ իր Սրբազան կոչումին. հետը ամփոփել տաճիկ բեմի յատկության բարքերէն:

Այս առթիւ պարտք կ'զգամ նաև խօսիլ միւս դերակատարներուն վրայ. անծանօթ դերասան մը պ. Հայկ—Արծրունով, այդ օրուան հայ բեմին հարազատ մնաց իր բեմական արուեստագէտի յատուկ կարողութեամբը:

Միւս դերակատարները որոնց անունները չ'կրցի հասկնալ, իրենց համեստ կարողութեամբ անակնկալ մըրրին անկարելին կարելի դարձնելով իրենց սահմանեալ դերերուն մէջ:

Խիստ հետաքրքրական էր երգախօսն պատկերները, Գապելէը. որը իր մէջ կը պարունակէ Լեռնցիի սէրը, ագին ու խանդը:

Ինկարիշտ գեղարուեստական հաճոյք մ'ընէր:

Նոյնրական պարտականութիւն մը պէտք է ըլլայ Սուրիոյ գիտակից մասնագին համար ճշմարիտ գնահատում մ'ընել արժէքաւորներու, և քաջալերել տկարները և ժամանց երբ անոնք իրապէս նուիրուած են հայ Ազգ. բեմին:

Դերասան Արուեստագէտը հայ ժողովուրդին բարոյական և մտաւորական ուղին գծող ջահակիրն է, փափաքելի է որ ընդունակ կարող և սիրուած դերասանները տրամադիկ խումբ մը կազմեն Սուրիոյ մէջ, և անոնց մէջ ժողովրդականութիւն վայելող պատուաւոր անհատներ «պատույ անդամ» ը ըլլան այդ խումբին, և չի զլանան իրենց նիւթական և բարոյական օժանդակութիւնը, կազմակերպիչ (régisseur) ունենալով կարող և ձեռնհաս մէկը. և ջանալ վառ պահելու այդ Սրբազան գործը. գեղարուեստի տաճարը:

Սուլիկ.

Շարունակութիւն Ա. էջ Գ. սիւնակէն

տակաւին ճշգրտօրէն չէ ճշդուած. խնդիրը երկու տարի է իվեր անլոյծ կը մնայ, արդ-ած ըլլալով որ Թուրքերը կը մերժեն մասնակցիլ յանձնաժողովի աշխատանքներուն:

Աշխատութեան սկսելու համար սահմանագլուխի Թուրք զօրքեր կ'ուզէր պէյ, Ֆրանսական իշխանութիւններէն պահանջեց Աէքսանտրէթի եւ Անտիոքի վարչական կազմակերպութեան մէջ բաժին ունենալ. տարակոյս չ'կար թէ այդ պահանջը պիտի մերժուէր:

Այսօր Թուրքերը նոր յաւակնութիւններ կը յառաջացնեն, անոնք կուզեն սահմանագլուխը գծել նոր ուղղութեամբ մը իրենց սահմանը մօտեցնելով Հալէպին:

Ընդհանուր տեսութեան նոր պատճառ մը:

Ինչպէս որ է. Սուրիոյ սահմանագլուխը տնտեսական տագնապներ պատճառելու բնոյթը ունի: փորձառութիւնը ցոյց կու տայ որ անհնար է այդ տագնապներուն վերջ տալ խաղաղասիրական միջոցներով:

Ընկերներ այս սահմանագծու-մը Հալէպը կը դնէ դժուարին կացութեան մը առջեւ: Հալէպ կը գտնուի Թուրք սահմաններու մօտաւոր վտանգին տակ:

Նոր դժուարութիւններ եւս հաւանական կը նկատուի այն պարագային երբ Մուսուլի խնդիրը ի նպաստ Անգլիոյ լուծում ստանայ: Թուրքերը այս պարագային պիտի պատրաստուին վրէժխնդրութեան:

Լորէն 1923 փետրուարի կացութիւնը պիտի ստեղծուի: Հալէպը պիտի ըլլայ իրենց ուշադրութեան առարկան:

Քանի մը վայրկեան Պ. Ֆրանքլէն Պուլիոնի բացառիկ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ հետեւեալ յայտարարութիւններուն վրայ,

Ինկերլիի Եգ. ժողովին մէջ երբ Լօզանի դաշնագիրը կը վաւերացուէր, Մերսինի երեսփոխան Նեսզի պէյ կը պահանջէր Աէքսանտրէթը Պէյլանը Անտիոքը մինչեւ Լաթթաքիէ:

Էպտուլլահ-Ատանի բեմ ելլելով հետեւեալ կ'ըսէր. մեր հողիններուն մէջ մենք դաշնագիրը ստորագրուած չենք նկատեր, քանի որ մեզի խլուած են իրաւունքներ. դաշնագիրներ կան որոնք միայն մատներով կը ստորագրուին:

Նախկին Քէմալ պէյ եւս հետեւեալը կ'ըսէր. «Եթէ սահմանագլուխը այսպէս մնայ ապահովութիւն չի կայ» Մուսթաֆա Քէմալ Կիլիկիա կատարած պաշտօնական համբորդութեան մէջ ոգին, 1923ին կը յայտարարէր մեծ նշանակութիւն ունեցող հետեւեալ խօսքերը. «դարերէ իվեր գոյութիւն ունեցող Թուրք օճախ մը չի կրնար օտար ձեռքերու մէջ մնալ» Աւելորդ կասկածել զուր է որ օր մը, որեւէ պատճառով, Թուրքերը խնդրոյ առարկայ պիտի դարձնեն Սուրիոյ սահմանագլուխը: Ինչու համար մեր ձեռքերը այժմէն կապենք:

Այս մասին Թուրքերու առարկութիւնները Սուրիոյ սահմանագլուխին դէմ բոլորովին անհեղի են, որպէս անոնց ձեռքին մէջ գտնուող Ուրֆան, Այնթապ, Քիլիս քաղաքներու բնակչութեան անգամ, ըստ Լօզանի խորհրդաժողովին ներկայացուած վիճակագրութեան մեծ մասամբ կը բաղկանայ ոչ մահմետականներէ:

Սուրիացիները գոհ չեն այս լուծումէն անոնք կը բողոքեն եւ կը պահանջեն ոչ թէ միայն Կիլիկիան եւ Ուրֆան, այլ բոլոր Ջուրերու հոսանքները, որոնք Սուրիան կը բեղմնաւորեն:

Ահա այս սահմաններն են որ անբնական կը գտնենք մենք, իսկ Թուրքերը անդրհաւացելիչ կը նկատեն իրենց համար եւ Սուրիացիները կը ցաւին որ ընդունելով այս սահմանագծումը մենք դէչ կերպով կը պաշտպանենք Սուրիոյ շահերը:

Այս սահմանները անպատեհ են մեզի, կառավարութիւնը մեզ պարտաւոր է փոփոխութիւններ մտցնել, որոնք բացարձակապէս անհրաժեշտ են, պահելու համար դրացի պետութեանց յարաբերութիւններուն ներդաշնակութիւնը:

Ծափեր աջակողմի եւ կեդրոնի նստարաններէն:

Շարունակելի

Արտօնատէր Մանուկ Անճեան
Տպարան Լիբանան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՀՅՈՒՆԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔԸ

Տեղահանութեան մասին Գավալայէն եկած հեռագրին վրայ Բազմաք. ժողովէն Պ. Ռ. Փափազեան առջի իրիկուն զիմումը բրաւ նախագահ Պ Օրֆանիտիսի եւ Թրակիոյ կառավարիչ Պ. Գուրթիտիսի, Գավալայի եւ Տրամայի տեղահանութենանց սահմանափակման եւ մեկնելիքներուն ալ մեկ ամիս պայմանաժամ տալուելու համար։

Ընտանիք խառատան խնդիրը նկատի ունենալ յաջորդ օրը կամարուելիք ժողովին մէջ։

Այս առթիւ Պ. Փափազեան կուսակցին ուշադրութիւնը հրաւիրեց այն կէտին վրայ որ Գավալայի եւ Տրամայի խնամատարական պաշտօնեաները դեռ կը յամառին հայ գիւղացիին պահանջել տրուած նպաստի գումարները, 400,000 տրախմի։

Պ. Գուրթիտիս բացը բնակ դատաստիք տուաւ թէ այդ բանը անկարելի է թէ ինք ամէնապէս իր վերադարձին պիտի քննէ այդ անարդար պահանջի պարագան։

Մեկ ամիս պայմանաժամ պիտի տրուի մեկնողներուն, իրենց տեղափոխ գործերը կարգադրելու համար եւ կարելի եղածին չափ պիտի սահմանափակուի մեկնելիքներու թիւը։

ԻՐԵՆՑ ԲԱՂԴԻՆ ԹՈՂՈՒԱԾ

Գավալայէն, Վասանթիէն տեղահանուած գաղթականութենէ բաւական ընտանիքներ, փոխադրուած են Լիբազմա եւ օրերէ ի վեր Այ-տիօնիսի պարտէզին ատոռատութեան մէջ բացօթեայ կը դիշերեն։ Պաշտօնական մարմիններէն ոչ ոք կը հետաքրքրուի այս խեղճերով, որոնք ամէն կողմէ անիրաւուած են արդէն։ Կան նաեւ վրաններու տակ բաղմաթիւ անտիրական այրիներ եւ աշխատելու անկարող այրեր, որոնք ուչքէ հեռու մութ անկիւն մը քաշուած կ'ապրին իրենց տառապանքին հետ։

Նոր տարեշրջանի համար սեպտ. մէկէն սկսեալ մինչեւ հիմա 213 աշակերտ արձանագրուած է որոնց հարիւրէն երեսունըհինգը որբեր են։ Թէ զպրոցին մէջ եւ թէ դուրսը ուչքի ցաւը սկսած է մեծ ծաւալ առնել։ Նմանապէս աշակերտներու ճակտին կամ այտերուն վրայ կը գոյանայ տեսակ մը ուռուցք եւ վերջը թարախաւոր վէրքի կը փոխուի։ Երկու երեք ամիսներէ իվեր աշակերտութիւնը բժշկական քննութենէ չէ անցած։ Տեղւոյս մէջ կան երկու բժշկական ազգասիրութիւն, մէկնէ Ամերիկեան հիւանդանոցի, իսկ միւսը Խարեգործականի, որոնք իրենց դարմանատունէն դուրս երբէք չեն աշխատիր, մինչ անդին վրաններու տակ անկարող, անկողնի ծառայող հիւանդներ զատապարտուած կը մնան մեռնելու, իբրեւ քի չգոյութեան պատճառաւ։

ՖՐԱՆՍԱ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Հռոմէն կը գրեն մեզի.— Հռոմի Ֆրանսական հիւպատոսարանը, իր կառավարութեան հրահանգին վրայ, կը մերժէ վիզէ տալ այն գաղթականներուն, որ կ'ուզեն Ֆրանսա երթալ, առանց ֆրանսական իշխանութենէն աշխատանքի թուղթ առնելու։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ

ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՄԻՋԱԳԷՏՔԻ ՎՐԱՅ

ՊԵՐԼԻՆ.— Պաշտպան վիճակ յայտարարուեցաւ Մուսուլի հիւսիսի, Հաքիլի եւ ամատիայի շրջաններուն մէջ, թուրք անկանոն զօրքերուն կողմէ, կատարուած յարձակման մը հետեւանքով։ Սահմանակները ցրուեցին յարձակողները, իրենց գնդաձիրներուն կրակով։

Իրագի նէրքին զորձերու նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ պաշտպան վիճակի յայտարարութիւնը նախազգուշութեանց միջոց մըն է, ապագային առջեւն առնելու համար նման յարձակման մը։

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՆԱՒ ՄԸ ԿԸ ՄԵԿՆԻ ՃԻՏՏԱՀ

ԼՈՒՆՏՈՆ.— Վահանիթներու կողմէ Հիճազի վրայ եղած յարձակման մը հետեւանքով, ծովակալութիւնը հրամայեց որ «Արլիմաթիա» մարտանաւը Հիտտահ երթայ։ Ասրիշ ոչ մէկ միջոց ձեռք պիտի առնուի անգլիոյ կողմէն, եթէ Մէքքէ տանող ուխտաւորներու ճանապարհը չփակուի կամ բրիտանական հպատակներու շահերը ըստ պատշաճի չենթարկուին։

ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ ՊՈԼԻՍ ԲԵՐՈՒԵՑԱԻ

Հայկական պանքայի տեսչական մնօրէն Դոգտոր Սուքիասեան «Տալմացիա» շոգենաւով եւ իտալ. ոստիկաններու ընկերակցութեամբ Պոլիս բերուելով ոստիկանութեան յանձնուեցաւ։

Կէսօրէն յետոյ ընդհ. դատախազին հրամանով Սուքիասեան փոխադրուեցաւ արգելարանը, ուր պիտի մնայ մինչեւ անօրինութիւն։

Մօտ օրէն Սուքիասեան հաշիւը պիտի տայ իր հերոսութիւններուն։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՒՆՏՈՆ.— Սովիէթական զօրքերը վերադարձուցին Թիֆլիզ իրենց։

Շիքակո Թրիպունիի համաձայն, Չեկան Թիֆլիզի շրջանէն քանի մը ժամ յետոյ 600 քաղաքացիներ գնդակահարեց, հարիւրաւոր մարդիկ բանտարկուեցան։

Սթամպուլէն.— Մեծ կռիւներ տեղի կունենան ապստամբ Զոկատներու եւ Ռուսական բանակի զրահամարներու միջեւ։ Ռուսական ծանր հրետանին կը քանդէ դիւղերը։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՄԷՔՔԷԻ ԱՆԿՈՒՄԸ

Գահիրէ.— 30 սեպտ.—Վահապիտները գլուխ ելան Մէքքէն։

ՄԻՋԱԳԵՏՔԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գահիրէ.—30 սեպտ.— Գիւղական թագաւորը կը պատրաստուի չարժման մէջ դնել միջագետքի գօրքերը դրաւելու համար Հիճազը։ Ինգլիական իշխանութիւններ հաստատած են, պայմանաւ որ յայնմհետ ոչ մի զինուոր միջագետքէն բարձրացուած ըլլայ։

ՊԱՍԻԿ ԻՇԽԱՆ ՍԷՐՏԱՐ—ԻՒԼՏԷՕՎ ԼԷ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՍԷՋ

Պարսից Շահին հօրեղբայրը Սէր տար-իլ-ազվալ ծպտուած վիճակով քաղաքս հասած է. յիշեալը երեք օր մնալէ յետոյ Դամասկոսի վրայով Պարսկաստան պիտի երթայ։

Կը կարծուի թէ իշխանը հրաւիրուած է Պարսկաստանի մէջ իր կողմնակիցներուն կողմէ, որոնք կուզեն զինքը Շահ հռչակել։ իր փեսին նախորդ շահին տաղ որը Խարիզ է վերադառնալ չուզեր,

ՖՐԱՆՍ. ԵՐԿՐՈՐԴ. ԴԱՍԸՆԹԱՑ ՔԻ ՊԱԳԴԱԼՕՐԷԱԻ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Այս տարուան Պաղդալօրէաի երկրորդ շրջանի քննութիւնները աեղի պիտի ունենան հոկտ. 20 ժամը 7,45 Պասթա փողոցի Ֆրանս. երկր. վարժարանին մէջ։

Արձանագրութիւնները կը վերջանան հոկտեմբեր 4ին։

ՕԼԱԼԷ

Պատիւ ունինք ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ, պօրսա սրճարանի կից բացած ենք ձաշարան մը (Հայկական) որում մէջ կը պատրաստուի ամենամաքուր համեղ կերակուրներ դիւրամատչելի գիներով։

Յարգելի յաճախորդներու համար պատրաստ ենք նաեւ ամէն պարագայի տակ ամէն կարգի դիրութիւններ ընծայելու։

Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ եւ ԸՆԿԵՐՔ.

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Բնիկ Ասանացի Սուրեն Եսբուեան 16 տարեկան, եւ հոյրը տիկին Աբեւն ազ. Հայրենին կը կոչուի Միհրան, մայրենին Հռիփսիմէ։ Սուրենը երեք տարի առաջ Ասանայի Ամերիկեան որբանոցէն մեկնած է, եւ մինչեւ այսօր անյայտ կը մնայ։ Տիկին Աբեւնազը ուրբ տարիէ իվեր տարագրութեան մէջ անյայտացած է։ Լսող ունեցողներուն կը խնդրուի տեղեկացնել Պէյրութ Հայոց Ս. Նշան եկեղեցին, Գեւորգ Մուրատեանի, որ յիշեալներուն հօրաքրոջ տղան է։

Հասցէ
Kev rk Mouradian
Eglise Armenienne
BEYROUTH-SYRIE

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

ՀՈԿՏ 3.

Եգ. ոսկի Ս. դեկ.	431
Սթերլին	419
Տօլար	93
Օսմ. ճնչ. ոսկի	417
Անգլ. » »	451
Ֆրանս. » »	366
Թրք. թղթադրամ	51
» » Պ. Օրմանեան	125
» Արծաթ Մեճիտ	40
Օճնիկ Գայրամեան	
Գորամ	

Լիբանան կը վաճառուի Ա. քէմ բիմէջ Յ. Խանիկեան, Ռ. քէմբի մէջ Յ. Պարսնեանի խանութներում

ԱԶԳ. ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԼԲ.

ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ=ՊԷՅՐՈՒԹ=Սուրիա
Փ. Ը. թիւ 608

ՆԱՒԱՅԻՆ ՄՕՏԱՒՈՐ ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

FABRE LINE

"MADONNA"	— 5	Հոկտ.	Ընկերաքաղրիա—	ՄԱՐՍԻԼԻԱ
"CANADA"	— 12	»	»	»
"BRITANIA"	— 19	»		»
SINAIA	— 30	»	Ուղակի	ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

Այս բոլոր նաւերով տոմսակներ կառանք ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԷ, ՆԻՒ-ԵՕՐՔԻ, ՎԱՆԿՈՒՎԵՐԻ, ՄԷՔՍԻԿՈՅԻ, ՊՐԱԶԻԼԻ եւ ԱՐԺԱՆԹԻՆ ՆԱՒԻ համար։ Տոմսակի գիներուն վրայ մեծագոյն զեղչը կառանք միմիայն ուղղակի դիմող ճամբորդին։

Ոչ մէկ գնի կապուելէ առաջ, ա՛ն ճամբորդ, ա՛ն խնդրավ թող անգամ մը դիմէ Պէյրութ՝ ուղղակի գործակալութեան։

Ընդարձակ, նաեւ փոփոխութեան եւ դարակից բոլոր աշխատութիւնները մեր մասնաւոր պաշտօնեաներուն ձեռքովը կը կատարուին առանց ոեւէ վճարումի։

Կ կայնալ որբերու եւ աղքատներու համար միշտ մասնաւոր զեղչ եւ ձրի հոդածութիւն։

ԱԶԳ. ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆ.
ՄԻՀՐԱՆ ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՕԹԷԼ ԱՏԱՆԱ

Հիշտ Պէյրութի նաւահանգստի մօտիկ իր նորաշէն հաստատութեամբ եւ նոր կահկարասիներով կահաւորուած սենեակներով, ծովահայեաց պալքոնով պաղ ջրի պատեհով ա՛ն համարբս օթէլն է։

Հիւանդասրդները վերջին ծայր զոհ պիտի մնան օթէլիս թէ նաւ՝ աղմ կահաւորումն եւ թէ մաքրութենէն. բնտանիքներու համար մասնաւոր դիւրութիւն՝ր յատկացուած է, ամէն կերպով զոհացուցիչ պիտի գտնեն։ Տնօրէնութեան կողմն ի լրենց ցոյց տրուած սպասարկութենէն, եւ ճամբորդութեանց մասին կատարելիք գործողութենէն։

Եթէ կուզէք որ ապահով ճամբորդութիւն մը ընէք. եկէք օթէլ Ատանա հոս պիտի գտնէք կեղտած գիներով սամսակներ առանց կողմ, բնոնակիրի մակոյկի եւ այլ փոխադրութիւն ուժան գիներով, յաճախորդներս պիտի սուաջնորդուին մինչեւ նաւը. անգամ մը փորձել հերիք է համոզում գոյացնելու մեր լսածներուն։

Հայ ճամբորդ եթէ կուզես հանգիստ վանք մը քաշել իբրեւ օթէլ Ատանա։

Տէր եւ Տնօրէն Լուսէֆ Խրշվէճեան

ՄՕՏ ՕՐԷՆ, ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԱՑՏՆԻ ՕԲԵՐԷՊ
Գ. ԵՐԵԱՆԻ

ՈՒԾ-ԼԻՆԻ-ՆՈՒԾ-ԼԻՆԻ

[ԱՊՈՒՇ]
(4 ԱՐԱՐՈՒԱԾՈՎ)
ՓԱՐՈՍԻ ՊԱՀԱՊԱՆՆԵՐ

ÉCOLE SCIENTIFIQUE

ՀՏԵՍՐԻՉ ՀԱՅՐ ՄԱԶԼՈՒՄ

Վարժարանիս մէջ բացի Ֆրանսերէն եւ արաբերէն լեզուներէ՝ պիտի աւանդուի այս տարեշրջանի մէջ Նաեւ Հայերէն լեզուն։ Փոփաքող ուսանողներու հրմար խիստ նպաստաւոր պայմաններ։

Դիմել Տնօրէնութեան։

ՆՈՒԱՐԱԼ ՄԱՔԱՆ

«Խզէրի Աբուլեսլն» ծնուած ամեն տեսակ նուրբ գործերը մեր առուտեսանոցին մէջ կը օրնուին։

Օգուտեցէք պատեհութենէն։

Դիմեցէք—
PEINTRE SAADI
Rue arechal Foch
Beyroutb

ՍԱՑՐԻՆԵՐՈՒ ՅՈՒՔԻՆ ՏԱԿ

ՉՈՒԱՐԹՆԱԼԻ ԴԱՏԱՐԱՆԴԻՍ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԻ
ՀԵՂԱՐԴԱԿԻՆ ՕԳՈՒՍՏՈՍ ԱՊ ՈՐՍԿԻՆ ՄԷՋ
19 ԹՎԱԿԱՆ · ԹՎ 91
1924

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

Հավուզ Սա՛ռաթիէ Ֆրէյներու նոր Գոլէնին քով

ԲԺՇ. Ռ. ՆԻԿՈԼԱՈՍԵԱՆ — ԲԺՇ. Վ. ՓՈԹՈՒՊԵԱՆ

Նախկին վիրաբոյժ Վիէնայի Հիւանդանոցի Մանագէտ եւ էլեկտրագէտ — վենէրական ներքին հիւանդութեանց։

Կը դարմանուին ամենավերջին գիտական միջոցներով եւ էլեկտրականութեամբ ջերմամիզութիւն եւ իր բոլոր հետեւանքները, նոյն պէս նաեւ ֆրանկախտ։

Կը կատարուին ամէն կարգի գործողութիւններ նոր ստացուած էլեքտրական մեքենաներով [տն պիերմ, ինդիտաքիթ, իւլդրա լիսէթ ճառագայթներ, էլեքտրական բաղնիք

Կը դարմանուին հին և նոր չի գոյող վէրքեր, հին յոդացաւեր. ոսկրային ախտեր, ստամոքսի, հերձիափութեան, մորթային, կանանց և ամէն կարգի ներքին հիւանդութիւններ։

Հիւանդներուն մաքուր անկողին։

Կատարեալ ճշդապահութիւն եւ գաղտնապահութիւն։

Դարմանատունը բաց է ամէն օր բացի կիրակիէ։

ԴԵՂԱՐԱՆ ՄԵԾՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Ձոխ եւ թարմ մթերք ամէն տեսակ դեղերու դեղապիրներ կը պատրաստուին վերջին ատենուան խնամքով եւ ուշադրութեամբ գիւրամատչելի գիներով։

Դեղարանս կը յաճախէ 'ի միջի այլոց Թուրքիայէն նոր ժամանած ծանօթ Տօքթ. Մաքսուտ Փոթուրլեան, Շաբաթ օրերը ձրի, առաւօտեան ժամը 9—12 եւ կէսօրէ վերջ 2—6։

ՀԱՍՑԷ, Կուրօ փողոց (Թարիք իլ Նէհր) Ֆրէյներու վարժարանին դիմաց թիւ 137։ Մեծն Լիբանան Դեղարան ԱՐՄԵՆԱԿ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

ՏՕՔԹ. ՄԱՔՍՈՒՏ ՓՕԹՈՒՐԼԵԱՆ

Նախկին կառավարական բժիշկ Նիկոսիոյ, Նեվշեհիրի, Էրզրումի եւ Պարամանի գաւառներու։

Կը կատարէ արիւնի, մէզի եւ խուխի միքրոսգոպական քննութիւններ։

Մանագէտ ներքին, մորթային եւ վենէրական հիւանդութեանց. վերջին մեթոտով եւ միքրոսգոպական քննիչով կը դարմանէ ջերմամիզութիւնը եւ ֆրանկախտը։

Հիւանդ կ'ընդունի 9—12 եւ 2—6 Շաբաթ օրերը ձրի։

ՀԱՍՑԷ, Կուրօ փողոց (Թարիք իլ Նէհր) Ֆրէյներու վարժարանին դիմաց թիւ 137։ Մեծն Լիբանան Դեղարան Ա. ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

ՕԹԷԼ ՍԹԱՆՊՕԼ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ, Օթէլ Սթանպոլը նոր կարգ ու սարքով ինչպէս նաեւ ապասարկութեամբ դրած եմ Նախանձելի վիճակի մը մէջ, մանաւորապէս ընտանիքներու համար, որոնք Օթէլի մէջ պիտի վայելեն ընտանեկան ամէն տեսակի դիւրութիւններ։

Բոլոր ճամբորդներուն Ծովահայեաց մաքուր սենեակ եւ անկողիններ, լաւ ապասարկութիւն եւ հիւրերու համար լայն դիւրութիւններ Օթէլի վարչութեան կողմէ։

ՏԻՐ եւ Տնօրէն Սեդրակ Սարգիսեան

ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱԺԱՆ ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐ

Կը պատրաստենք ծխախոտի այլ եւ այլ տեսակներէ ընտիր եւ ժամանակակից սիկարէթներ։ Գտնելու համար փափաքողներ թող դիմեն «Պէյրութ» Ը. քէմբի մէջ Սիմէոն Պէյաճեանի։

Պատահ ենք թէ յարգելի յաճախորդները մեր պատրաստած սիկարէթներէն գոհ պիտի մնան։

Գրպրիգ Սիկարէթ.
Ս. Մ. Սէդզէնեան
«Lidan» Հիւնի

ԱԶԴ

Կը խնդրուի մեր Գործակալներէն եւ բաժանորդներէն անյապաղ փութացնել թերթիս բաժնեգիները եւ Աղդու փոխարժէքը։

ԻՐԱՒԱԳԷՏ ԻԱՍՏԱԲԱՆ

ՍԷՅԻՏ ՊԷՅ

Պուրնի կոմերը գտնուող թիւ 9 «Լիբանան»ի Տպարանին մէջ գրասենեակ մը բացած է որ տրամադրելի պայմանագրով հետեւեալ գործողութիւններուն պիտի զբաղի.

1.— Ամէն տեսակ դատական եւ վարչական գործեր։

2.— Բոլոր լեզուներով ադրեսագրեր ու խմբագրութիւն.

3.—Անշարժ կալուածի եւ գնաբերդեցի փոխարէն փոխանցութիւն։

4.— Անշարժ կալուածոց յանձնաբարութիւն։

5.— Կեանքի եւ կալուածոց ապահովագրութիւն։

6.— Ամէն տեսակ տպարանական գործեր։

7.—Օտար երկիրներու մէջ տեսնուելիք գործերու կարգադրութիւն։

Դիմել «Լիբանան» Տպարանի մէջ Սէյիտ պէյի գրասենեակը

LA MUTUELLE ROUENNAISE

Ենթակայ Պետական Հակակշռի

Հաստատուած 1909 թն

Երաշխաւորութեան գումար, տալ՝ մաս 7,000,000 Ֆրանք

Դրամագլուխ շրջաբերութեան մէջ 80,000,000 Ֆրանք

ՀԻՄՆԱՏԵՂԻ — ROUEN, [Իր սեփական շէնքին մէջ] 22, RUE DE CROSNE 22

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — PARIS, [Իր սեփական շէնքին մէջ] 60, BOULEVARD MALESHERBES 60.

Մարդկութեան բարեբար մ'է ան՝, որ գիտէ խնայողութիւն ընել։ Կանխատեսութիւնը եւ փոխադարձ օգնութիւնը, ազգային երկու տուաքինութիւններ են։

Կ'ուզէ՞ք ձեր ծերութեան օրերուն մէջ առանց ո և է մէկին բան ըլլալու, ձեր իսկ անձնական դրամովը ապրիլ.

Կ'ուզէ՞ք ձեր պզտիկներուն օժիտի ծախքը անդգալաբար ապահովել կամ անոնց ապագային համար դրամագլուխ մը ստեղծել. Կուզէ՞ք դէպի խնայողութիւն քաջալերել զանոնք։

Կ'ուզէ՞ք ձեր, և ձեր ընտանիքին ապագան ապահոված ըլլալու արտի գոհունակութիւնն ունենալ.

Արձանագրուեցէք, կամ արձանագրել տուէք, ձեր ընտանիքին անդամները LA MUTUELLE ROUENNAISE ընկերութեան քով, որ կ'ընդունի ամսական.

5 էն մինչև 125 ֆրանք, եւ ձեզի կը վճարէ 1000 էն մինչև 25,000 ֆր. 15 տարի վերջ
10 » » 100 » » » » » 2500 » » 25,000 » 20 » . «

այս երկու պարագային ալ ձեր վճարումները միմիայն 15 տարուան համար պիտի ըլլան։

Իրաւունք պիտի ունենաք, ձեր թիւերով ժամանակից ըլլալու, Ընկերութեան վիճակահանութեան ԹԻՐԱԺՆԵՐՈՒՆ, որոնք տեղի կունենան, ամէն ամիս, կանոնաւոր կերպով։

Եթէ բախտաւոր էք, առաջին մի քանի ամսուան մէջ իսկ, ձեր թիւը կը շահի և կը դանձէք ձեր արձանագրուած գումարը ամբողջութեամբ, հոգ չէ թէ 5 կամ 10 ֆրանք միայն վճարած ըլլաք։

Արկածի, հիւանդութեան և կամ զինուորութեան պարագային, երբ չկարենաք ձեր վճարումները ընել, ԹԻՐԱԺԻ և ձեր միւս իրաւունքները միշտ ի զօրու կը մնան։

Ձեր առաջին վճարումէն երկու տարի յետոյ, կրնաք փոխառութիւն կնքել 4 առ հարիւր տոկոսով։

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԵՑԷՔ ուրեմն, մեծ գումարով մը՝ եթէ կարելութիւն ունիք, պզտիկ գումարով մը՝ եթէ լաւագոյնը կարող չէք ընել առ այժմ, վերջը ոչինչ կրնայ ձեզ արգիլել, եթէ ուզէք ձեր արձանագրուած գումարը աւելցնել։

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԵՑԷՔ անմիջապէս։ Մի ըսէք Մտայեմ, Տեսնեմ, Վերջը. Վերջը, թերեւս շատ ուշ պիտի ըլլայ։ Վաղը, արդէն անծանօթ է։

Մի սպասէք, դուք պիտի չունիք այն նպաստութիւնը, որ ձեզի պիտի պարգեւէ, ձեր պարտականութիւնը կատարած ըլլալու արտի անհուն գոհունակութիւնը։

Արձանագրութեան և ամէն մանրամասնութեան համար դիմել.

Լիբանանի եւ Սուրիոյ ընդհ. ներկայացուցիչ Յ. Փորսուգեանի, Պէյրութ, Մախսատան դիմաց, IMMEUBLE AJZAROUTH, Առաջին յարկ.

եւ կամ տեղական Գործակալներուն

Պէյրութի եւ Սուրիոյ ամէն քաղաքներուն համար գործակալներ կ'ուզուի

Դիմել անձամբ կամ նամակով։ Թղթակցութեան հասցէ՝

OHANNÉS PORSOUKIAN. B. P. 427 BEYROUTH

ԱԶԴ

ՎԱՐՁՈՒ ՍԵՆԿԱԿ

Լիբանանի Տպարանին Ռէյ գրասենեակի յարմար երկու սենեակ կայ վարձու, փափաքողները կրնան դիմել Լիբանան ի Ընտանատէր Պր. Մանուէլ Ըզէմեանի. սենեակներուն վարձքը շատ գոհացուցիչ է։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՕԹՕՄՕՊԻԼ

MÉSSAGERIES AUTOMOBILES

Ձեր ճամբորդութեան եւ պտոյտին գիմեցէք Մէսաժըրի օթոմոպիլ, որ զբօսաշրջիկներու եւ փոխադրութեանց միակ ընկերութիւնն է։

Ամէն օրեայ մեկնումներ դէպի Հայֆա, Երուսաղէմ, Լաթաքիա, Թրիբոլի, Դամասկոս, Պաղտատ,

Գիները անմրցելի։ Պէտրոսեանէն է, Պէյրութ օթոմոպիլներու վարը փոքր Սերայի եւերեւ։